

Zpráva za třetí čtvrtletí roku 2010

**Informace o činnosti podávaná veřejným ochráncem práv
dle ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném
ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o veřejném
ochránci práv)**

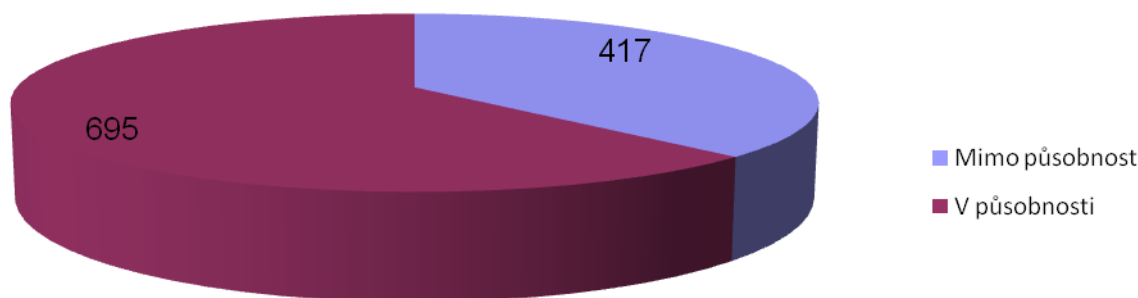
za období od 1. července do 30. září 2010

Veřejný ochránce práv (dále jen „ochránce“) předkládá Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky údaje o své činnosti a aktivitách v hodnoceném období a současně informuje poslance o aktuálním stavu veřejné správy, jak se mu jeví podle zkušeností získaných při řešení podnětů. Svým obsahem tato zpráva navazuje na informaci o činnosti za druhé čtvrtletí roku 2010.

A. Obecné informace z činnosti veřejného ochránce práv

Počty přijatých a vyřízených podnětů

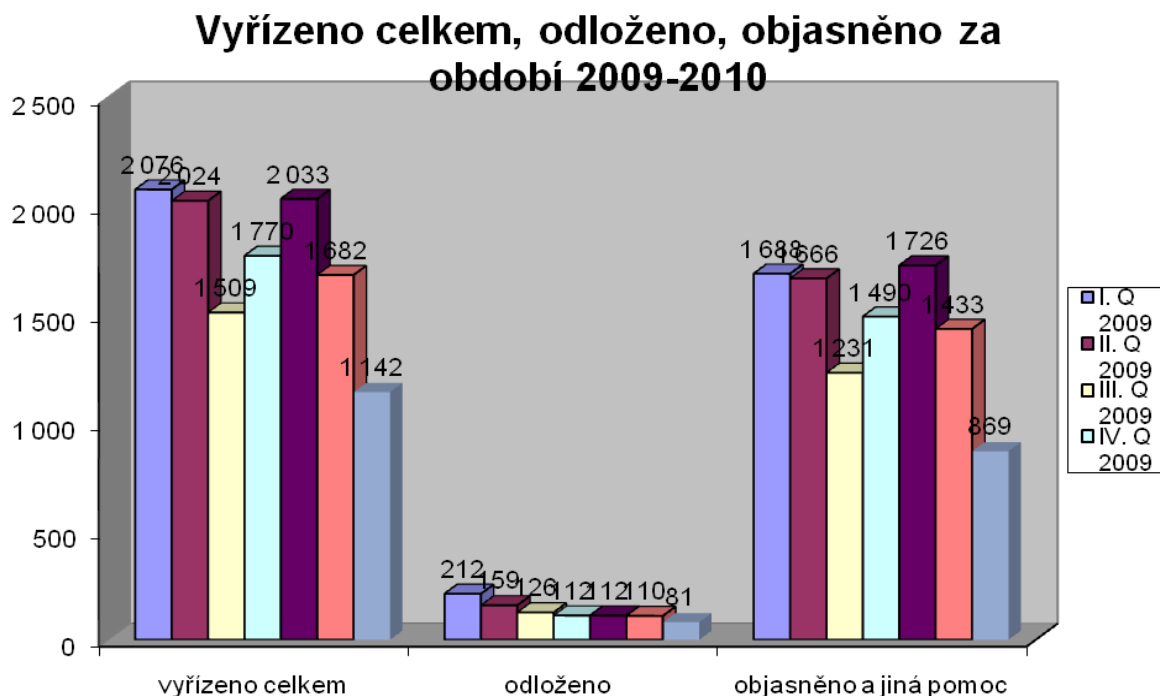
Počty podnětů - III.Q 2010

Ve třetím čtvrtletí roku 2010 bylo ochránci doručeno celkem 1115 podnětů, z nichž 695 (62 %) spadalo do jeho zákonem vymezené působnosti a 417 (38 %) bylo mimo jeho působnost. Zvýšenému počtu podnětů v působnosti odpovídá i vyšší počet šetření.

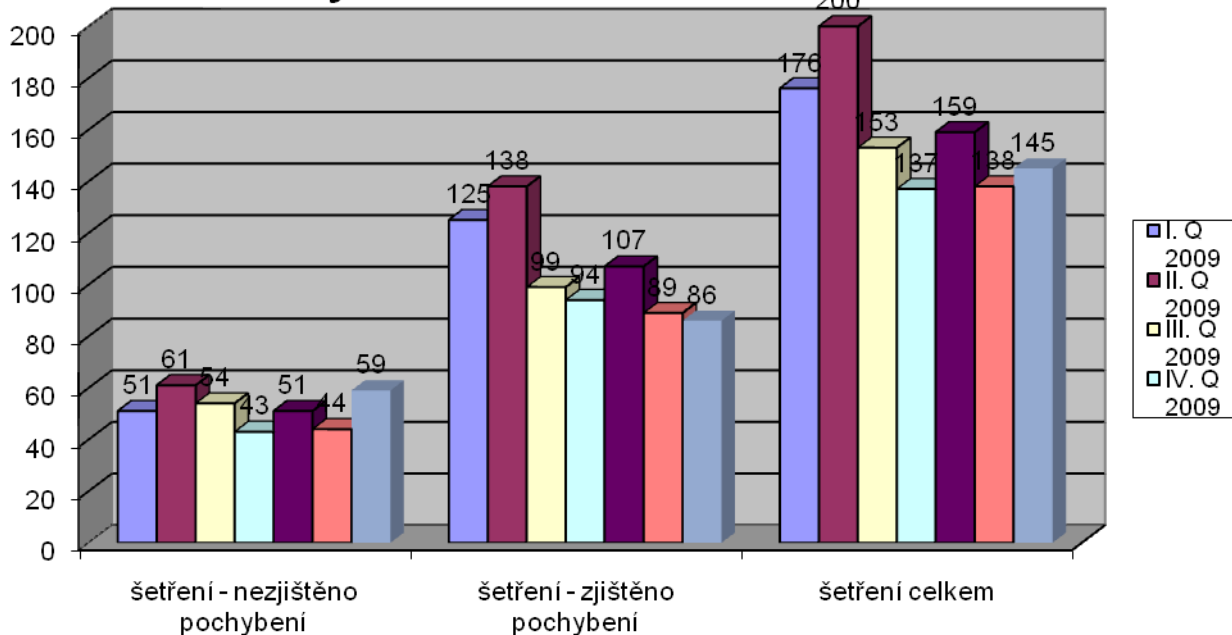

Struktura doručených podnětů podle právních oblastí se v průběhu doby mění jen nepatrně. Nejčetnějšími jsou trvale podněty z oblasti **sociálního zabezpečení** (204), a to zejména ve věcech důchodových a poskytování sociálních dávek. Ve třetím čtvrtletí roku 2010 byly druhou nejpočetnější skupinou podněty z oblasti **staveb a regionálního rozvoje** (76), z nichž největší počet se týká územního, stavebního a kolaudačního řízení. Na třetím místě se potom objevují podněty z oblasti **vězeňství** (60). Nejvíce podnětů z mimopůsobnostní agendy spadá do oblasti trestněprávní (jednání orgánů činných v trestním řízení) a občanskoprávní (např. provádění exekucí a otázka nájemního bydlení).

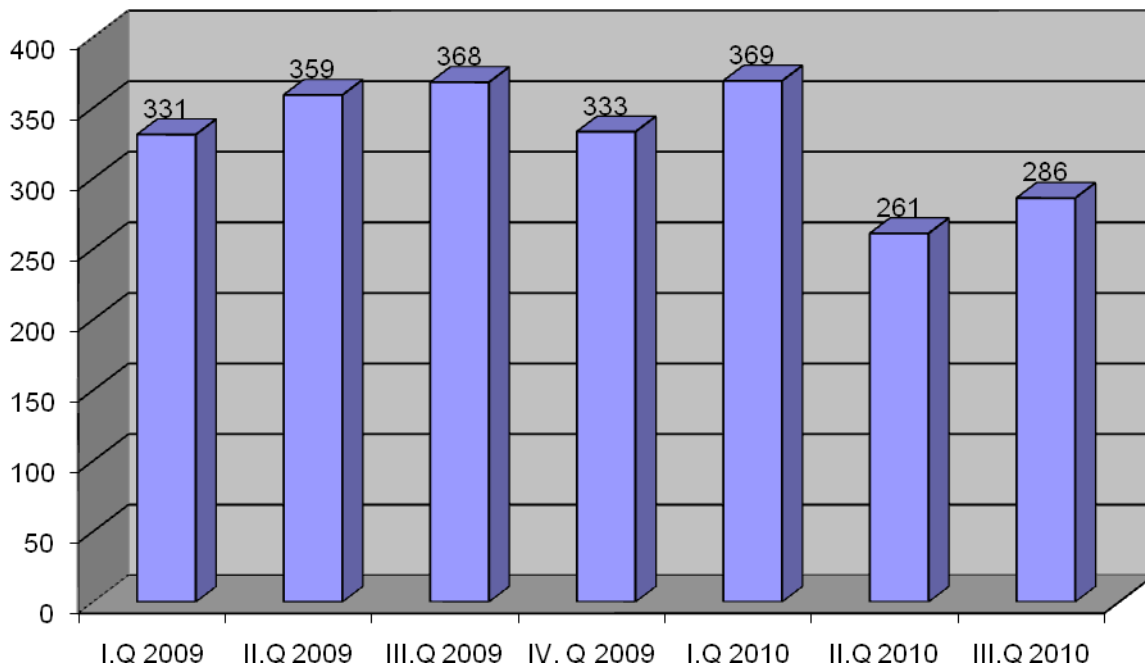
V průběhu třetího čtvrtletí roku 2010 ochránce vyřídil 1142 podnětů. Z šetření, která vedl, zjistil v 86 případech (59 %) pochybení úřadu.

Počty šetření za období 2009-2010

Ochránce, jeho zástupkyně i pověřeni právníci Kanceláře veřejného ochránce práv se v průběhu hodnoceného období rovněž věnovali osobnímu přijímání stěžovatelů, kteří navštívili Kancelář veřejného ochránce práv. K sepsání podnětu do protokolu či k získání informací a jednoduché právní rady navštívilo sídlo ochránce v průběhu třetího čtvrtletí 2010 osobně 280 stěžovatelů.

Vývoj počtu osobních podání od roku 2009

B. Zevšeobecnění poznatků

V této části čtvrtletní zprávy informuje ochránce zákonodárce o svých poznatcích obecného dopadu a o využívání zvláštních oprávnění, která mu svěřuje zákon o veřejném ochránci práv.

I. Oprávnění ochránce podávat doporučení k právním předpisům dle ustanovení § 24 odst. 1 písm. c) zákona o veřejném ochránci práv

1) Připomínky k novele zákona o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů

Zástupkyně ochránce navrhla ke zvážení, zda v případech, kdy je ochranné léčení uloženo dítěti mladšímu patnácti let, nezavést půlroční přezkumnou lhůtu namísto jednoroční. Důvodem je především skutečnost, že u dětí dochází k rychlejšímu psychofyzickému vývoji než u dospělých, a současně je při nařízení ochranného léčení zasahováno do základního práva na osobní svobodu (čl. 8 Listiny základních práv a svobod). Těmto skutečnostem by měla odpovídat i kratší přezkumná lhůta.

Dále zástupkyně ochránce upozornila na to, že při nařízení ochranného léčení může nastat problém, kde má být toto opatření vykonáváno. Není totiž známo, že by v současné době existovalo specializované zdravotnické zařízení pro výkon ochranného léčení dětí. V rámci psychiatrických léčení jsou sice zřízena oddělení pro děti, jejich hospitalizace má však zcela odlišné důvody. Mohlo by se proto stát, že na jednom oddělení budou umístěny děti, kterým bylo uloženo ochranné léčení např. pro závažný čin jinak trestný, a současně zde budou děti, které se např. pokusily o sebevraždu, nebo děti, které jsou zde umístěny jako do „*neutrálního*“ prostředí z důvodu neshod rodičů ohledně výkonu rodičovské zodpovědnosti/péče, resp. z důvodu problematického styku s rodičem, s nímž dítě nežije ve společné domácnosti.

2) Připomínky k novele daňového řádu

Zástupkyně ochránce upozornila, že s ohledem na zákonem předpokládané skutečnosti ovlivňující běh lhůty k vyměření daně (ve smyslu jejího přerušení a stavění), představuje prodloužení „*základní*“ tříleté lhůty na pět let oddálení okamžiku prvního možného kontaktu správce daně s daňovým subjektem za účelem pozdějšího zjištění (prověření) a stanovení daně ve správné výši. Zástupkyně zdůraznila, že kromě povinnosti a odpovědnosti poplatníků je třeba rovněž vyžadovat aktivní přístup správců daně.

K možnosti vyměření místního poplatku hromadným předpisným seznamem u některých místních poplatků vyjádřila zástupkyně ochránce obavu o praktické dopady tohoto způsobu vyměření místního poplatku v režimu daňového řádu, který již nezakotvuje povinnost správce místního poplatku vyzvat daňového dlužníka (nehrozí-li nebezpečí zmaření exekuce) k dobrovolné úhradě daňového nedoplatku s poučením o následcích nezaplacení v podobě daňové exekuce, podání návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí nebo exekuce.

3) Přípomínky k novelám zákonů, kterými se mění některé zákony v souvislosti s úspornými opatřeními v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí

Ochránce nesouhlasí se záměrem neposkytovat podporu v nezaměstnanosti za dobu, kdy uchazeč o zaměstnání může uspokojovat své potřeby z odstupného nebo odchodného. Zákonodárce by měl zvážit, zda navrhovaná úprava nepopírá smysl a účel odstupného. Tím je v první řadě určitá satisfakce za nesnáze (a někdy až trauma), které ztráta zaměstnání přináší (obdobnou argumentaci lze nalézt v důvodové zprávě k novele zákona o zaměstnanosti č. 167/1999 Sb., kde se uvádí, že „*odstupné je jednorázový příspěvek, který nemá povahu mzdy ani náhrady mzdy*“).

Pokud by přesto byla taková úprava přijata, je ochránce toho názoru, že by se tato změna měla promítnout do oblasti důchodového pojištění. Doba vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání v době, kdy uchazeči nenáleží podpora v nezaměstnanosti z důvodu vyplaceného odstupného či odchodného, by rozhodně měla být započtena jako náhradní doba důchodového pojištění nad rámec 1 roku (u osob starších 55 let 3 roků), obdobně jako doba vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, kdy je uchazeč příjemcem podpory v nezaměstnanosti nebo podpory v rekvalifikaci.

Ochránce rovněž vyjádřil nesouhlas se snížením podpory v nezaměstnanosti v případech, že uchazeč o zaměstnání bez vážného důvodu ukončil poslední zaměstnání sám nebo dohodou se zaměstnavatelem. Úřad práce totiž nemůže zcela postihnout svým správním uvážením celou škálu důvodů, které mohly zaměstnance vést k ukončení pracovního poměru. Snížení podpory v nezaměstnanosti by v takových případech mohlo vést ke kompenzování novými výdaji ze státního rozpočtu, jako například výplatou dávek pomoci v hmotné nouzi či dávek státní sociální podpory. Z hlediska právní jistoty uchazeče o zaměstnání a principů demokratického právního státu není přijatelné, aby rozhodování o výši podpory v nezaměstnanosti, spojené s posuzováním vážnosti důvodů vedoucích k ukončení posledního zaměstnání, záviselo na konkrétním úředníkovi úřadu práce.

4) Přípomínky k novele zákona, kterým se mění zákon o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem

Ochránce vyjádřil podporu novele zákona o zápisech (zákon č. 265/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů), která reaguje na některé nedostatky, jež vyplynuly v souvislosti s fungováním katastru nemovitostí. Týká se to zejména úpravy poznámky spornosti (zápis této poznámky nevyvolává přerušení řízení o povolení vkladu; navrhovaná změna reaguje na tzv. šikanózní žaloby, které jsou podávány pouze s cílem zamezit převodu věcného práva k nemovitosti).

Ochránce rovněž souhlasil s úpravou starých zástavních práv zapsaných v katastru nemovitostí, jež byla převzata z pozemkové knihy vedené do roku 1964. Navrhované ustanovení nabízí možnost provést výmaz starých zástavních práv, která fakticky zanikla, a je obtížné se domoci jejich výmazu.

Podporu ochránce má i nová úprava zabraňující provádění dalších duplicitních zápisů, kdy se i po desítkách let objevují staré listiny, o jejichž existenci nikdo nevěděl, avšak jsou způsobilé k zápisu do katastru nemovitostí.

II. Řízení u Ústavního soudu dle ustanovení § 69 odst. 2 zákona o Ústavním soudu

Návrh Ministerstva vnitra na zrušení ustanovení § 2 odst. 2, v části znějící „nebo zdržování se na veřejném prostranství s otevřenou nebo jinou nádobou s alkoholickým nápojem“ a ustanovení § 2 odst. 3, v části znějící „nebo výdej otevřené láhve nebo jiné nádoby s alkoholickým nápojem“, obecně závazné vyhlášky města Jeseník č. 1/2008, o zákazu konzumace alkoholu na veřejném prostranství

Ministerstvo vnitra podalo k Ústavnímu soudu návrh, aby zrušil vybraná ustanovení obecně závazné vyhlášky města Jeseník č. 1/2008, o zákazu konzumace alkoholu na veřejném prostranství. Jednalo se o ustanovení § 2 odst. 2, v části znějící „nebo zdržování se na veřejném prostranství s otevřenou nebo jinou nádobou s alkoholickým nápojem“ a ustanovení § 2 odst. 3, v části znějící „nebo výdej otevřené láhve nebo jiné nádoby s alkoholickým nápojem“.

V návrhu ministr vnitra vyjádřil názor, že napadená ustanovení vyhlášky jsou v rozporu s ústavním pořádkem, konkrétně čl. 2 odst. 3, odst. 4 Ústavy a čl. 2 odst. 2, čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, a to s odůvodněním, že město Jeseník překročilo svoji samostatnou působnost, neboť v napadených ustanoveních upravilo i otázky, jež vybočují z mezí „veřejného pořádku“ a jejichž úprava přísluší výlučně zákonu.

Ochránce do řízení vstoupil jako vedlejší účastník. Ve vztahu k napadeným ustanovením vyhlášky poukázal na právní závěry obsažené v nálezu Ústavního soudu ze dne 12. srpna 2008 sp. zn. Pl. ÚS 33/05 a konstatoval, že zde existují výrazné skutkové podobnosti obou případů. Je tudíž bezpředmětné vést úvahy o pravomoci obce k vydání obecně závazné vyhlášky, jež zakazuje konzumaci alkoholu na vymezených veřejných prostranstvích. Ve světle citovaného nálezu potom ochránce vyslovil, že město Jeseník nejednalo „*ultra vires*“ a vydáním vyhlášky nezneužilo svou pravomoc. Rovněž ohledně kritéria rozumnosti dospěl ochránce k závěru, že dikce sporných ustanovení není ničím jiným než rozvedením pojmu „konzumace alkoholických nápojů“, a „zákazem výdeje otevřené láhve“ nebo „zdržováním se s otevřenou láhví“ s cílem lépe reagovat na vynalézavost právní argumentace osob, jež v obci veřejný pořádek požíváním alkoholických nápojů fakticky narušují. Návrh Ministerstva vnitra proto ochránce navrhl zamítnout.

Ústavní soud nálezem ze dne 7. září 2010, sp. zn. Pl. ÚS 11/09 návrh Ministerstva vnitra zamítl. Shledal, že napadená ustanovení obecně závazné vyhlášky ob stojí v tzv. testu čtyř kroků, a konstatoval, že „*regulace konzumace alkoholu na některých veřejných prostranstvích obce je dle zákona možná, pokud se vzhledem ke konkrétním místním podmínkám jedná o jev, který je způsobilý narušit veřejný pořádek, dobré mravy či bezpečnost, zdraví a majetek v obci*“. Ve vztahu k otázce výdeje otevřené láhve s alkoholickým nápojem Ústavní soud dospěl k závěru, že obec může zakázat i jednání vlastní konzumaci přípravná, stejně jako činnosti, jež zakázanou veřejnou konzumaci svým účelem umožňují.

C. Mediální prezentace a komunikace s veřejností

- Ve třetím čtvrtletí roku 2010 se uskutečnily tři **tiskové konference**. Tématem červencové bylo postavení cizinců v České republice z pohledu antidiskriminačního zákona. Přestože problémy ve vízovém procesu i v přístupu ke zdravotnímu pojištění či ke vzdělání, na něž ochránce v minulých letech opakovaně upozorňoval, přetrvávají, zástupkyně ochránce konstatovala, že rozdílný přístup není v těchto případech diskriminací. Srpnová tisková konference se věnovala doporučením ochránce pro přístup vodičů a asistenčních psů do veřejných prostor. Na tiskové konferenci v září se pak představil nově zvolený veřejný ochránce práv JUDr. Varvařovský a nastínil své představy o směřování institutu ombudsmana v České republice.
- Vedle **tiskových zpráv** k problematice prezentované na tiskových konferencích byly v průběhu čtvrtletí vydány i další zprávy informující o zjištěních ochránce. Šlo např. o informace o změně zákona o evidenci obyvatel, která občanům umožňuje žádat o poskytnutí informací o trvalém pobytu příbuzných a známých. Veřejnost zaujalo i stanovisko zástupkyně ochránce o povinnosti ČOI zabývat se nekalými praktikami autobazarů v souvislosti s přetáčením tachometrů prodávaných vozů. V průběhu srpna a zejména září se však největší pozornost médií soustředila na volbu nového veřejného ochránce práv.
- Významnou součástí prezentace byly i **individuální rozhovory a vystoupení v médiích**. Zástupkyně ochránce vyjádřila své stanovisko k činnosti autorizovaných inspektorů v pořadu Reportéři ČT, a prezentovala problematiku působnosti ČOI při postihování nekalých praktik v hlavních zpravodajských relacích na ČT a TV Prima. V Interview na ČT24 pak zástupkyně ochránce hodnotila volbu nového veřejného ochránce práv. Nový ochránce, JUDr. Pavel Varvařovský byl hostem Událostí a komentářů ČT a poskytl rozhovory všem televizním stanicím a rovněž celostátním rozhlasovým stanicím.
- V září bylo zahájeno vysílání šesté řady seriálu Případ pro ombudsmana.
- Informační telefonní linky veřejného ochránce práv využilo celkem 1131 osob. Jednalo se převážně o poskytnutí jednoduché právní rady (zejména v oblasti sociálního zabezpečení, stavebního řádu a civilněprávních věcí), obecné i konkrétní dotazy na působnost ochránce nebo dotazy na stav vyřizování podnětu.
- Webové stránky ochránce www.ochrance.cz v hodnoceném období zhlédlo 105 079 zájemců.

D. Mezinárodní vztahy, konference, semináře

Uspořádané konference a semináře

- Konference *Kontrola ve veřejné správě* (23 - 24. září 2010, Brno)

E. Vybrané případy z činnosti ochránce v hodnoceném období

Veřejný ochránce práv v této zprávě uvádí zkrácené informace o zajímavých nebo jinak významných podnětech, které slouží k bližšímu dokumentování četnosti právních oblastí a různorodosti případů, jimiž se v hodnoceném období zabýval:

I. Šetření zahájená z vlastní iniciativy

1) Vyplácení dávek nemocenského pojištění

Zástupkyně ochránce vydala závěrečné stanovisko ve věci průtahů Pražské správy sociálního zabezpečení (dále jen „PSSZ“) a České správy sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“) s vyplácením dávek nemocenského pojištění.

Souhrnné šetření z vlastní iniciativy zástupkyně zahájila v situaci, kdy se na ni obrátila celá řada osob poukazujících na nevyplácení nebo opožděné vyplácení dávek, které jim mají nahradit pravidelný příjem. Šetřením byly zjištěny především průtahy ve výplatách dávek a současně nedostatky ve vedení spisové dokumentace (z 29 náhodně vybraných spisů chyběla dokumentace u 21 případů). Současně docházelo k manipulaci s daty podání žádostí. Příčiny nezákonného stavu byly způsobeny zejména nedostatky v organizačním a technickém zabezpečení.

Zástupkyně ochránce uvítala opatření, která navrhla ústřední ředitelka ČSSZ, nicméně musela konstatovat, že i přes tyto kroky i nadále dochází k průtahům. Nově zástupkyně upozornila na další možnou příčinu vzniku průtahů, která pramení z procesní úpravy řízení o dávkách nemocenského pojištění.

Ve svém stanovisku zástupkyně ochránce navrhla dvě nápravná opatření: 1) v tiskové zprávě uveřejnit omluvu ústřední ředitelky ČSSZ těm pojištěncům, jichž se dotkla pozdní výplata dávek nemocenského pojištění od 1. ledna 2009; 2) seznámit ochránce se způsobem vedení spisové dokumentace a evidence dokladů v nemocenském pojištění.

Stanovisko bylo zasláno řediteli PSSZ, ústřední ředitelce ČSSZ a Ministerstvu práce a sociálních věcí. Ministr práce a sociálních věcí následně vyjádřil své očekávání, že stanovisko ústřední ředitelky ČSSZ bude plně respektovat navržená nápravná opatření.

2) Jednací řád zastupitelstva

Zástupkyně ochránce prověřila, za jakých podmínek mohou občané městských částí hlavního města Prahy realizovat svoje právo vyjadřovat na zasedání zastupitelstva svá stanoviska. Zjistila, že jednací řády zastupitelstev několika městských částí jsou v rozporu s ustanovením § 8 písm. d) zákona o hlavním městě Praze (zákon č. 131/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů), čl. 17 Listiny základních práv a svobod a s požadavkem čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Konkrétně se jedná o jednací řády, které umožňují pouze písemnou formu vystoupení občana nebo umožňují občanu vyjádřit stanovisko výlučně jen tehdy, když s tím vysloví souhlas zastupitelstvo.

Zástupkyně ochránce zjistila, že tato situace trvá minimálně dva roky, Magistrát hlavního města Prahy je o tom informován, přesto neplní své kontrolní a dozorové povinnosti, jak mu ukládá zákon o hlavním městě Praze. Zástupkyně ochránce proto zahájila šetření, jehož předmětem je činnost Magistrátu hlavního města Prahy při dozoru nad vydáváním a obsahem jednacích řádů zastupitelstev městských částí hlavního města Prahy a při kontrole výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům městských částí.

3) Podmínky výkonu ochranného léčení v Psychiatrické léčebně Bohnice

Na základě informací od příbuzných pacientů, kteří poukazovali na podmínky výkonu ochranného léčení a poskytování zdravotní péče, proběhlo šetření z vlastní iniciativy v Psychiatrické léčebně Praha – Bohnice. Předmětem šetření byl zákaz vycházek, respektive volného pohybu, zákaz návštěv a způsob podávání medikace osobě vykonávající ochranné léčení.

Po provedeném šetření dospěla zástupkyně ochránce k závěru, že omezení práva na volný pohyb trvalo s ohledem na zdravotní stav po dobu nezbytně nutnou a realizace tohoto práva byla postupně rozšiřována. Zákaz návštěv konkrétních osob byl zdůvodnitelný ochranou zdraví ostatních pacientek. Způsob podávání medikace vedl k plnění účelu ochranné léčby, přičemž důvody způsobu podávání medikace byly vždy sděleny a objasněny. V postupu Psychiatrické léčebny Praha – Bohnice nebyla shledána namítaná pochybení.

4) Ceny ve vězeňských kantýnách

Na základě žádosti ochránce byla odborem cenové politiky Ministerstva financí (prostřednictvím Finančních ředitelství) provedena cenová kontrola ve čtyřech vazebních věznicích a sedmi věznicích.

Šetření potvrdila, že ve vězeňských prodejnách ceny vždy neodpovídají cenám obvyklým v místě, kde se věznice nachází (není tak respektováno ustanovení § 31 odst. 2 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody). V této souvislosti je na jednu stranu třeba zohlednit skutečnost, že prodejna ve věznici s omezeným počtem nakupujících nemůže cenově konkurovat blízkému supermarketu, na druhou stranu by však nemělo docházet ke zjevně nepřiměřenému nadsazování cen ve vězeňských prodejnách. K tomu může svádět výhradní právo prodeje ve věznici (prakticky neexistující konkurence).

Ochránce má ze systematických návštěv poznatky, že věznice by samy měly čtvrtletně monitorovat ceny v okolních prodejnách. Ředitelům věznic mělo být rovněž v roce 2000 uloženo doplnit stávající nájemní smlouvy s provozovateli vězeňských prodejen o ustanovení zavazující prodejce respektovat při určování cen průměrnou cenu stejného druhu zboží v dané lokalitě.

Ochránce vyzval generálního ředitele vězeňské služby k vyjádření ohledně toho, jak je kontrola prodejců nastavena (zda skutečně všude probíhá monitoring apod.)

II. Šetření zahájená z podnětu stěžovatelů

1) Umístování antén uživateli bytu

Stěžovatelé se obrátili na ochránce ohledně sporu o umístění satelitní antény pro příjem televizního vysílání. Uvedli, že jsou nájemci bytu v domě zvláštního určení s pečovatelskou službou, jehož vlastníkem (pronajímatelem) je město Milevsko. Pronajímatel zajišťuje služby spojené s bydlením, které zahrnují i vybavení bytu kabelovou přípojkou pro příjem televizního vysílání.

Stěžovatelé podali Městskému úřadu v Milevsku žádost o povolení instalace satelitního přijímače na balkon svého bytu. Poté, co Městský úřad Milevsko na jejich žádost nereagoval, považovali ji za kladně vyřízenou (zejména proto, že ve stejném domě bylo ostatními uživateli bytů již dříve instalováno několik dalších satelitních antén) a anténu si na fasádu umístili.

Následně byla stěžovatelům doručena zamítavá odpověď, ve které jim rada města neudělila souhlas k instalaci satelitního přijímače. Stěžovatelé se poté obrátili na příslušný stavební úřad se žádostí o rozhodnutí sporu o umístění zařízení satelitní antény na domě s odkazem na § 104 odst. 15 písm. a) zákona o elektronických komunikacích (zákon č. 127/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů), podle něž vlastník stavby musí strpět omezení svého vlastnického práva za tímto účelem.

Stavební úřad řízení nezahájil, i když podle citovaného zákona měl, a pouze odkázal na již zřízený rozvod kabelové televize, přestože nebylo zřejmé, zda tento rozvod umožňuje příjem prvotně šířených programů. Dle stanoviska Českého telekomunikačního úřadu (dále „ČTÚ“) nelze umožnění příjmu prostřednictvím kabelových rozvodů považovat za splnění povinnosti vlastníka domu umožnit uživateli bytu příjem rozhlasového a televizního vysílání podle zákona o provozování rozhlasového a televizního vysílání (zákon č. 231/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů). ČTÚ ve svém stanovisku dále jasně konstatuje, že i pokud je v domě instalována kabelová televize, má vlastník domu povinnost umožnit uživateli bytu instalovat si na vlastní náklady zařízení pro příjem požadovaných programů (např. individuální anténu). Případné spory mezi vlastníkem domu a uživatelem bytu rozhoduje na návrh příslušný stavební úřad v součinnosti s ČTÚ.

Zástupkyně ochránce stavebnímu úřadu ve zprávě o šetření vytkla, že na návrh stěžovatelů nezahájil správní řízení a nesprávně vyhodnotil skutkový stav. Stavební úřad následně řízení zahájil, přičemž rozhodnutí o umístění antény má být vydáno do 31. října 2010.

Jelikož nejde o ojedinělý případ, zástupkyně ochránce opakovaně vyzvala ministra pro místní rozvoj, aby v součinnosti s ČTÚ vydal společný metodický pokyn, jak mají stavební úřady ohledně umístování televizních antén postupovat. Této žádosti ministr dosud nevyhověl.

2) Hluk z veřejných hudebních produkcí

Společnost CV RELAX, a. s., provozuje v lokalitě Kamencového jezera v Chomutově nový rekreační areál BANDA určený původně dle projektu jako sportovní areál k uspokojování sportovních a rekreačních potřeb obyvatelstva. V pozdější fázi výstavby došlo k rozhodnutí rozšířit využití i jako kulturní areál s pódium

a tanečním parketem pro pořádání hudebních večerů, včetně živých hudebních produkcí.

Krajská hygienická stanice (dále jen „KHS“) jako orgán ochrany veřejného zdraví požadovala zkušební provoz areálu v trvání 1 měsíce, stavební úřad však vydal povolení ke zkušebnímu provozu na dobu 3 měsíců (celá letní sezóna), a to i přes desítky předchozích stížností obyvatel přilehlého sídliště na hudební produkce.

KHS v závazném stanovisku k uvedení stavby do trvalého užívání výslovně trvala na tom, že předmětná stavba nebude využívána k pořádání hudebních produkcí (živá hudba, reprodukováná hudba, elektroakusticky zesilovaná hudba a řeč). Stavební úřad Magistrátu města Chomutova však do kolaudačního rozhodnutí, jímž povolil užívání stavby, převzal pouze část závazného stanoviska KHS, a to obecnou „podmínku“, že během provozu nesmí docházet k překračování hygienických limitů hluku. Další podmínky stanoveny nebyly (např. stanovisko KHS ohledně pořádání hudebních produkcí).

Zástupkyně ochránce v tomto jednání spatřuje účelové obcházení § 4 odst. 2 stavebního zákona (zákon č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů), jakož i ustanovení § 77 zákona na ochranu veřejného zdraví (zákon č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Kolaudační rozhodnutí stavebního úřadu je tak nutno považovat za nezákonné. Z téhož důvodu je nezákonné i pořádání hudebních produkcí v areálu, které probíhá bez přijetí příslušných protihlukových opatření. Podle ustanovení § 149 odst. 1 správního řádu (zákon č. 500/2004 sb., ve znění pozdějších předpisů) je navíc pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu závazný celý obsah závazného stanoviska (jestliže stavební úřad přejal jen část stanoviska KHS, pochybil).

Jelikož se Magistrát města Chomutova s názorem zástupkyně ochránce neztotožnil, navrhla Krajskému úřadu Ústeckého kraje zrušit předmětné kolaudační rozhodnutí pro jeho nezákonnost.

3) Nelegální provoz bioplynové stanice

Zástupkyně ochránce vydala zprávu o šetření ve věci provozu bioplynové stanice ve Velkém Karlově, v níž vytkla dotčeným úřadům nesprávný postup jak při povolování tohoto provozu, tak při následné snaze o nápravu.

Na ochránce se obrátilo občanské sdružení občanů Velkého Karlova, které upozornilo na neúnosnou situaci, kdy se provoz stanice projevuje nadměrným zápachem a únikem závadných látek do okolí. Sdružení také namítalo, že na okolní zemědělské plochy je rozvážen nedostatečně zpracovaný digestát, krev a živočišné zbytky.

Při povolování provozu bioplynové stanice byla v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí stanovena podmínka, že se ve stanici nesmí spalovat vedlejší živočišné produkty. Následně bylo vydáno stavební povolení, ve kterém byla ověřena projektová dokumentace, jež se zpracováváním živočišných produktů rovněž nepočítala.

Provozovatel si ovšem následně zažádal u Krajské veterinární správy Jihomoravského kraje o závazný posudek k provozu bioplynové stanice, v němž bude nakládáno i s živočišnými produkty. Posudek byl veterinární správou vydán, stejně jako povolení k provozu veterinárního asanačního podniku (tj. zařízení

k odstraňování či dalšímu zpracování živočišných produktů). Provozovatel se posléze obrátil na stavební úřad s žádostí o vydání kolaudačního rozhodnutí, přičemž předložil přepracovanou projektovou dokumentaci a stavební úřad kolaudační rozhodnutí vydal. Učinil tak v rozporu se stavebním zákonem, který neumožňuje, aby byl v kolaudačním řízení bez dodatečného projednání schválen jiný provoz, než jaký byl povolen ve stavebním řízení. Navíc byli tímto postupem vyloučeni účastníci řízení z možnosti vyjádřit se k provozu, který počítá se zpracováním živočišných produktů. Stavební úřad rovněž nerespektoval závěr řízení o posuzování vlivů na životní prostředí, který mu byl znám.

Provozovatel bioplynové stanice porušil celou řadu právních předpisů. Nikdy neměl povolení k nakládání s odpady, byl pokutován za únik závadných látek do podzemních a povrchových vod. Zbytkový produkt předává smluvnímu provozovateli, který byl rovněž opakovaně pokutován za vyvážení krve a dalších zakázaných látek na okolní pole. Provoz bioplynové stanice dále porušuje zákon o integrované prevenci znečišťování (zákon č. 76/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů), protože spadá mezi vyjmenované provozy, které musí mít integrované povolení.

Pro porušování zákona o integrované prevenci byly provozovateli uděleny Českou inspekcí životního prostředí pokuty ve výši několika milionů korun, které jsou v současné době exekučně vymáhány. Česká inspekce životního prostředí rovněž vydala rozhodnutí, kterým zakázala další zpracování živočišných produktů. I toto rozhodnutí je v současné době vymáháno, efektivnímu postupu inspekce však brání nedostatek součinnosti zejména ze strany Krajské veterinární správy Jihomoravského kraje, která zákaz zpracování živočišných produktů nerespektuje.

Paradoxem je, že bioplynová stanice byla zřízena s výraznou finanční podporou z evropských strukturálních fondů, přestože po několik let porušuje celou řadu právních předpisů vyplývajících z evropského práva.

Zástupkyně ochránce v dané věci vyzvala dotčené úřady (stavební úřad, krajská veterinární správa), aby se k uvedeným závěrům vyjádřily.

4) Zasílání cigaret s jiným než českým kolkem do věznice

Ochránce vyjádřil výhrady proti praxi věznic, které v souladu s vnitřním předpisem Vězeňské služby ČR nepřiměřeně upravovaly podmínky pro výdej tabákových výrobků opatřených jiným než českým kolkem. Prakticky se vyloučila možnost dovézt ze zahraničí několik krabiček cigaret a předat je vězněné osobě při návštěvě nebo je zaslat prostřednictvím balíčku. Tato praxe odporuje principu volného pohybu zboží v rámci Evropské unie.

Ochránce ve věci oslovil generálního ředitele Generálního ředitelství cel, který se společně s generálním ředitelem Vězeňské služby ČR obrátil na Ministerstvo financí k zaujetí stanoviska k pojmu „*dovoz pro osobní potřebu*“ v tom smyslu, zda je možné legálně dovezené tabákové výrobky dále šířit mezi osobami blízkými a přáteli.

Ministerstvo financí se přiklonilo k extenzivnímu výkladu tohoto pojmu a konstatovalo, že legálně dovezené tabákové výrobky lze buď osobně spotřebovat, nebo je poskytnout rodinným příslušníkům a přátelům. Ministerstvo financí ve svém stanovisku rovněž doporučilo upravit vnitřní předpis vězeňské služby ve smyslu výhrad, které uplatnil ochránce.

5) Dávky pomoci v hmotné nouzi

Stěžovatelka podala podnět ve věci rozhodování Městského úřadu Planá a Krajského úřadu Plzeňského kraje (odvolací orgán) o její žádosti o příspěvek na živobytí. Nesouhlasila s krácením dávky, které bylo ze strany úřadů odůvodněno tím, že na syna (jako společně posuzovanou osobu) neuplatňovala výživné po „matrikovém“ otci. Uvedla, že by to bylo v rozporu se zájmy dítěte, neboť její bývalý manžel je agresivní (domácí násilí vůči ní i jejím dětem) a navíc není biologickým otcem (popření otcovství nebylo úspěšné z důvodu zmeškání popěrné lhůty).

Zástupkyně ochránce dotčeným úřadům vytkla, že nezjišťovaly, zda je nevymáhání výživného důvodné. Městský úřad Planá například nespolupracoval s orgánem sociálně právní ochrany dětí, kde by mohl důvody pro nevymáhání výživného zjistit.

Vzhledem k tomu, že se úřady se závěry zástupkyně ochránce neztotožnily ani po vydání závěrečného stanoviska, případ byl předložen Ministerstvu práce a sociálních věcí jako nadřízenému orgánu. Ministerstvo následně rozhodnutí Městského úřadu Planá zrušilo a věc vrátilo k novému projednání, v jehož rámci úřad uznal důvody nevymáhání výživného. Přehodnotil svá přecházející rozhodnutí a nedoplatek ve výši 40 000 Kč stěžovatelce vrátil. Taktéž jí do budoucna přiznal o 2 000 Kč vyšší příspěvek na živobytí.

6) Používání poutacích řetězů

Zástupkyně ochránce v závěrečné zprávě vyjádřila nesouhlas s používáním v právním řádu neupraveného donucovacího prostředku (poutací řetězy), jehož užití nadto zapovídají Evropská vězeňská pravidla.

Dle zástupkyně ochránce je obtížné poutací řetězy nasadit (existuje riziko poranění) a stejný účinek navíc plní klasická pouta s poutacím opaskem.

Generální ředitel vězeňské služby se s názorem zástupkyně ochránce neztotožnil. Podle jeho názoru jde o výjimečný donucovací prostředek určený k poutání nebezpečných vězňů. Navíc nelze uvažovat o náhradě poutacích řetězů čelistovými pouty s poutacím opaskem, neboť na to v současné době není dostatek finančních prostředků.

Zástupkyně namítla, že pokud jsou poutací řetězy používány jen omezeně a ve skutečně odůvodněných případech, potom by pořízení omezeného počtu pout s opasky nebylo tak nákladné.

Ke shodě ohledně používání poutacích řetězů dosud nedošlo.

7) Zpoplatnění kopií archiválií v Národním archivu

Ochránce po více jak dvou letech uzavřel šetření k otázce povahy ceníku služeb, dle kterého jsou zpoplatňovány úkony prováděné veřejnými archivy.

V případě konkrétního badatele se ochránci podařilo dosáhnout vrácení přeplatku na poplatcích. V obecné rovině se Ministerstvo vnitra totiž vyjádřilo k povaze plateb, které veřejné archivy vybírají za své služby (kopírování archiválií, provádění rešerší apod.). Tyto platby jsou de facto správními poplatky, i když nejsou upraveny zákonem o správních poplatcích (zákon č. 634/2004 Sb., ve znění

pozdějších předpisů), ale zákonem o archivnictví a spisové službě (zákon č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a zákonem o správě daní a poplatků (zákon č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Pokud tedy badatel rozporuje výši peněžité částky, kterou zaplatil za úkony vymezené v ceníku služeb, musí veřejný archiv postupovat dle ustanovení § 64 zákona o správě daní a poplatků a případný přeplatek vrátit.

Nový náměstek ministra vnitra JUDr. František Vavera Ph.D. přislíbil zástupkyni ochránce, že o uvedeném postupu budou informovány veřejné archivy v rámci metodického vedení ze strany odboru archivní správy Ministerstva vnitra.

Ochránce se nicméně v rámci své dosavadní činnosti setkal i s dalšími poplatky, jejichž právní režim není zcela zřejmý (např. poplatky za poskytování údajů z katastru nemovitostí ČR, poplatek na podporu sběru, zpracování, využití a odstranění autovraků). Roztříštěností právní úpravy plateb za úkony orgánů státní správy se ochránce zabývá v šetření zahájeném z vlastní iniciativy.

8) Dohled předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů nad délkou státní kontroly, vztah mezi předsedou a inspektory Úřadu pro ochranu osobních údajů

Zástupkyně ochránce shledala průtahy v kontrolní činnosti Úřadu pro ochranu osobních údajů. Délka kontroly kamerového systému v bytovém domě (16 měsíců) byla vzhledem k předmětu kontroly nepřiměřená, a úřad tak porušil zásadu plynulosti řízení zakotvenou v ustanovení § 6 odst. 1 správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

I když se na délce šetřené kontroly odrazila zdravotní indispozice inspektora a zvyšující se množství podnětů ke kontrole, zástupkyně nemohla tyto skutečnosti v kontextu daného případu označit za tzv. objektivní příčiny průtahů.

Zástupkyně konstatovala, že předsedovi Úřadu pro ochranu osobních údajů přísluší dohled nad plynulostí kroků inspektora při vedení státní kontroly a má povinnost odstraňovat případné průtahy. Tuto úlohu však předseda úřadu nejdříve odmítal plnit s odkazem na ustanovení § 33 odst. 3 zákona o ochraně osobních údajů (zákon č. 101/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a § 12 odst. 1 zákona o státní kontrole (zákon č. 552/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Nakonec však připustil, že mu dohledová činnost přísluší. Zároveň ale poukázal na obtížnou vymahatelnost tzv. principů dobré správy vůči inspektorům. Ti jsou totiž jmenováni do funkce prezidentem na návrh Senátu Parlamentu České republiky na 10 let a jejich postavení je obdobné postavení členů Nejvyššího kontrolního úřadu. Tradiční motivační nástroje z oblasti pracovněprávních vztahů tak nejsou v těchto specifických případech aplikovatelné.

Předseda úřadu nicméně v reakci na zjištění zástupkyně ochránce začal s přípravami nového interního předpisu, který by se měl týkat délky státních kontrol, což je otázka, kterou zákon v současnosti neupravuje. Přijetí interního předpisu a vyžadování jeho dodržování v rámci dozorové činnosti Úřadu může v budoucnu zabránit vzniku podobných případů.

9) Postup cizinecké policie v případě rozhodnutí správního soudu o nezákonnosti zajištění

Na ochránce se v lednu a únoru tohoto roku obrátili 2 cizinci zajištění Oblastním ředitelstvím služby cizinecké policie Plzeň (dále „OŘSCP“) za účelem předání dle mezinárodní smlouvy. Rozhodnutí o jejich zajištění bylo v obou případech pravomocně zrušeno správním soudem. Cizinci přesto nebyli ze zajištění propuštěni a nové rozhodnutí o jejich zajištění bylo vydáno až se značnou prodlevou (v jednom případě 7 dnů, ve druhém dokonce 13 dnů od právní moci soudního rozhodnutí). Oba stěžovatelé považovali omezení osobní svobody v období od právní moci rozsudku do doručení nového rozhodnutí o zajištění za nezákonné.

V uvedeném případě byl sporným momentem výklad § 127 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců (zákon č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů), který správnímu orgánu ukládá ukončit zajištění „bez zbytečného odkladu“, rozhodne-li soud ve správním soudnictví o zrušení rozhodnutí o zajištění cizince.

Po prostudování případu dospěla zástupkyně ochránce k názoru, že postup OŘSCP Plzeň byl nezákonný a námitky obou stěžovatelů shledala jako oprávněné. Neurčitý právní pojem „bez zbytečného odkladu“ nestanoví jednoznačným způsobem lhůtu, kdy nejpozději má být ukončeno zajištění cizince. Lhůta je v právní praxi vykládána tak, že splnění povinnosti je podmíněno objektivní možností plnění na straně povinného subjektu. K ukončení zajištění cizince podle § 127 zákona o pobytu cizinců nemuselo tedy dojít okamžitě po vydání soudního rozhodnutí, ale mohlo být provedeno s určitou (přiměřenou) prodlevou potřebnou k realizaci nezbytných úkonů směřujících k propuštění cizince ze zařízení pro zajištění cizinců.

OŘSCP Plzeň uznalo své pochybení v obou projednávaných případech a akceptovalo i právní výklad k délce lhůty uvedené v ustanovení § 127 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Nesouhlasilo nicméně s názorem, že lhůta se vztahuje pouze k provedení úkonů správního orgánu souvisejících s ukončením zajištění cizince, a nikoliv k provedení úkonů v řízení o zajištění cizince podle § 129 zákona o pobytu cizinců. OŘSCP Plzeň bude v praxi tolerovat maximální dobu 3 dnů pro vydání nového rozhodnutí.

Zástupkyně ochránce i přes přetrvávající pochybnosti o správnosti uvedeného výkladu OŘSCP Plzeň (jeho konformitě s požadavky, které pro ukončení omezení svobody pohybu vyplývají z judikatury Evropského soudu pro lidská práva), dospěla k názoru, že opatření k nápravě přijatá správním orgánem lze považovat za dostatečná a obě šetření proto ukončila. Přihlédla přitom k tomu, že OŘSCP Plzeň uvedenou lhůtu vnímá jako maximální, přičemž standardní případy by měly být řešeny ve lhůtách kratších, a rovněž ke skutečnosti, že připravovaná novela ustanovení § 127 zákona o pobytu cizinců by s účinností od 1. ledna 2011 měla pro postup orgánů cizinecké policie v obdobných případech stanovit jednoznačná pravidla.

10) Kárné řízení proti místopředsedovi Vrchního soudu v Praze

Nejvyšší správní soud vydal v srpnu 2010 usnesení, jímž přerušil kárné řízení vedené vůči místopředsedovi Vrchního soudu v Praze JUDr. Jaroslavu Burešovi, zahájené na základě návrhu bývalého veřejného ochránce práv JUDr. Otakara Motejla v únoru 2010. Nejvyšší správní soud v odůvodnění usnesení uvedl, že

zatímco oprávnění ministra spravedlnosti či prezidenta republiky podávat návrhy na zahájení kárného řízení proti soudci či předsedovi nebo místopředsedovi soudu nezbuzují žádné pochybnosti, jinak tomu má být u veřejného ochránce práv. Soud poukázal na skutečnost, že postavení ochránce není zakotveno v Ústavě a ochránce není ústavním činitelem. Současně ochránce není ani součástí moci zákonodárné, výkonné a soudní.

Oprávnění ochránce podat návrh na zahájení kárného řízení proti kterémukoliv předsedovi či místopředsedovi soudu vzbuzuje u Nejvyššího správního soudu pochybnosti o souladu návrhové kompetence s Ústavou. Kárný senát Nejvyššího správního soudu proto dospěl k závěru, že ustanovení § 8 odst. 3 písm. c) zákona o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů (zákon č. 7/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a § 1 odst. 7 zákona o veřejném ochránci práv (zákon č. 349/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů), jsou v rozporu s Ústavou. Ochránce Nejvyšší správní soud sdělil, že podává Ústavnímu soudu dle ustanovení § 64 odst. 3 zákona o Ústavním soudu (zákon č. 182/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů) návrh na jejich zrušení.

F. Činnost ochránce v oblasti detenční agendy

Během třetího čtvrtletí roku 2010 i nadále probíhaly systematické návštěvy policejních cel, přičemž o průběžných zjištěních byl informován Policejní prezident Policie České republiky s žádostí o vyjádření. Celkem bylo navštíveno 126 cel ve 34 policejních služebnách. Návštěvy proběhly i v nočních či brzkých ranních hodinách.

Se souhrnnými zjištěními z návštěv cizineckých zařízení byli v září 2010 seznámeni představitelé dotčených úřadů, tedy Správy uprchlických zařízení, Zdravotnického zařízení Ministerstva vnitra, Odboru migrační a azylové politiky Ministerstva vnitra a Policie České republiky – Služby cizinecké Policie, s tím, že ochránce hodlá nejzávažnější nedostatky diskutovat na setkání všech uvedených složek.

Ochránce taktéž ukončil návštěvy věznic pro výkon trestu odsouzených žen, a to návštěvou Věznice Opava. Dále byly provedeny následné návštěvy v pěti domovech pro osoby se zdravotním postižením, které ochránce navštívil v roce 2009.

Informace o postupu inspekce sociálních služeb vůči soukromým zařízením pro seniory

Ve zprávě za IV. čtvrtletí 2009 ochránce informoval Poslaneckou sněmovnu o provedení systematických návštěv ve dvou soukromých zařízeních pro seniory (Domov pro seniory Lada, Lužická 591/4, Ostrava; Prácheňské sanatorium o.p.s. - Loucký mlýn, Radčice 58, Vodňany), a to z toho důvodu, že dotčená zařízení nereagovala ani po opětovných výzvách na zprávu ochránce a neinformovala jej o přijatých opatřeních.

Ochránce svá zjištění postoupil příslušným inspekčním orgánům – krajským inspekcím poskytování sociálních služeb. Krajský úřad Moravskoslezského kraje ihned zařadil Domov pro seniory Lada do plánu inspekcí, která byla vykonána v dubnu 2010. V červnu 2010 krajský úřad ochránci sdělil, že kontrolou standardů kvality poskytovatel dosáhl necelých 33 % možných bodů, přičemž 14 ze 17 zásadních kritérií bylo hodnoceno velmi negativně. Z 10 zákonných povinností poskytovatele byla pouze 1 ohodnocena jako dostatečná. Vzhledem k tomu byla

poskytovateli stanovena 90denní lhůta pro zpracování plánu nápravných opatření. Dále byla uložena 4 termínovaná opatření a v případě několika nedostatků bylo zahájeno správní řízení pro správní delikt podle zákona o sociálních službách.

Magistrát hlavního města Prahy, příslušný k provedení inspekce poskytování sociálních služeb v Prácheňském sanatoriu – Loucký mlýn, ochránce informoval, že toto zařízení bude zařazeno do plánu inspekcí na 2. pololetí roku 2010.

G. Činnost ochránce v oblasti ochrany před diskriminací

1) Diskriminace v daňové oblasti na základě sexuální orientace

Stěžovatelka se na ochránce obrátila s námitkou, že předpisy v oblasti daňových úlev jsou diskriminační na základě sexuální orientace: znevýhodňují registrované partnery ve srovnání s manželskými dvojicemi. Stěžovatelka přitom považuje za diskriminační způsob výkladu předpisů o možnostech daňových úlev na nezletilé děti. Podle ustanovení § 35c odst. 1 zákona o daních z příjmu (zákon č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů) může poplatník uplatnit daňové zvýhodnění (formou daňového bonusu nebo slevy na dani) na vyživované dítě, které s ním žije ve společné domácnosti. Slevu však není možné uplatnit na dítě registrovaného partnera. Stěžovatelka byla ochráncem poučena, že správní orgán nemá možnost použít extenzivního výkladu v uvedeném smyslu, tj. aplikovat ustanovení o možnosti uplatnění daňových úlev jednoho z manželů také na registrované partnery. Namítán tedy nemůže být způsob interpretace právní normy v uvedeném smyslu, ale případně znevýhodňující charakter právní úpravy jako takové.

Ani v tomto kontextu není ale možné dospět k závěru o diskriminaci. Nelze totiž posuzovat vztah dvou právních předpisů téže právní síly, tj. vyslovit závěr, že je konkrétní právní úprava v rozporu se zákazem diskriminace podle antidiskriminačního zákona. V tomto smyslu by bylo možno sledovat pouze ústavnost dotčeného předpisu. Ke koncepci registrovaného partnerství je třeba nadto uvést, že jak český zákonodárce, tak Evropský soudní dvůr, jakož i Evropský soud pro lidská práva, vnímají manželství osob různého pohlaví a registrované partnerství osob téhož pohlaví jako dvě rozdílné kvality. Přijetím zákona o registrovaném partnerství (zákon č. 115/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů) nepostavil zákonodárce oba typy svazků na stejnou úroveň, což vyplývá z důvodové zprávy i ze znění samotného zákona. Svazky osob stejného pohlaví proto nepodléhají stejnému režimu jako tradiční manželství ve všech ohledech.

2) Doporučení veřejného ochránce práv pro přístup vodících a asistenčních psů do veřejných prostor

V měsíci srpnu bylo zveřejněno další doporučení ochránce k problematice diskriminace. Doporučení je určeno úřadům, zdravotnickým zařízením, školám, zaměstnavatelům, dopravcům, zařízením poskytujícím služby veřejnosti a dalším dotčeným subjektům. Další cílovou skupinou jsou zdravotně postižení využívající ke kompenzaci svého znevýhodnění psa se speciálním výcvikem. Pokud by se zdravotně postiženým osobám nezajistila přístupnost veřejných prostor, způsobilo by to jejich vyloučení z účasti na životě většinové společnosti i na trhu práce. V souladu

s principem nediskriminace by mělo být zdravotně postiženým umožněno, aby plně uplatnili své schopnosti. K tomu je třeba odstranění neodůvodněných překážek, které pouze vedou k jejich pasivitě, a prohlubují tak jejich vyloučení. Proto je nutné, aby byla přijata rozumná opatření, která umožní zdravotně postiženým podílet se na životě společnosti podobně jako osoby bez zdravotního postižení.

Cílem doporučení bylo upozornit na diskriminační charakter omezování vstupu asistenčních a vodících psů do veřejných prostor a poskytnout návod zdravotně postiženým osobám, jak se omezování bránit.

V Brně dne 20. října 2010
JUDr. Pavel Varvařovský
veřejný ochránce práv